

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Одеський національний технологічний університет

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ОБЛІК І АУДИТ

Обов'язкова навчальна дисципліна

Мова навчання – українська

Освітньо-професійна програма Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Код та найменування спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність
Шифр та найменування галузі знань 07 Управління та адміністрування
Ступінь вищої освіти бакалавр

Розглянуто, схвалено та затверджено
Методичною радою університету

РОЗРОБЛЕНО ТА ЗАБЕЗПЕЧУЄТЬСЯ: кафедрою цифрових технологій фінансових операцій Одеського національного технологічного університету

РОЗРОБНИК (розробники): Тетяна МАРКОВА, доцент, к.е.н., доцент
(вказати авторів, їхні посади, наукові ступені та вчені звання)

Розглянуто та схвалено на засіданні кафедри цифрових технологій фінансових операцій
Протокол від « ___ » травня 202__ р. № ___

Завідувач кафедри _____ Лариса ІВАНЧЕНКОВА
(підпис)

Розглянуто та схвалено методичною радою зі спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» галузі знань 07 «Управління та адміністрування»

Голова ради _____ Наталія БАСЮРКІНА
(підпис)

Гарант освітньої програми _____ Катерина СОКОЛЮК
(підпис)

Розглянуто та схвалено Методичною радою університету
Протокол від « ___ » _____ 20__ р. № ___

Секретар Методичної ради університету _____ Валерій МУРАХОВСЬКИЙ
(підпис)

ЗМІСТ

1	Пояснювальна записка.....	4
1.1	Мета та завдання навчальної дисципліни	4
1.2	Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти.....	4
1.3	Міждисциплінарні зв'язки.....	5
1.4	Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС.....	5
2	Зміст дисципліни:.....	6
2.1	Програма змістовних модулів.....	6
2.2	Перелік лабораторних робіт.....	9
2.3	Перелік завдань до самостійної роботи.....	9
3	Критерії оцінювання результатів навчання.....	10
4	Інформаційне забезпечення.....	11

1. Пояснювальна записка

1.1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета викладання дисципліни «Облік і аудит» – дати знання студентам професійного спрямування «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність» теоретичних знань і набутті практичних навичок з організації та ведення бухгалтерського обліку й проведення аудиту фінансової звітності, особливості складання первинних документів та фінансової звітності підприємств, а також використання їх результатів, як інформаційної бази прийняття ефективних управлінських рішень.

В результаті вивчення курсу «Облік і аудит» студенти повинні

знати:

- основи організації бухгалтерського обліку і проведення аудиту та їх сучасні напрями в системі управління підприємством; принципи бухгалтерського обліку і аудиту; методика бухгалтерського обліку і аудиту; документальне відображення господарських операцій та формування фінансової звітності підприємства; склад активів, зобов'язань та власного капіталу підприємства, мету аудиту та його місце в системі фінансового контролю та системі управління; предмет та об'єкти аудиту; методичні прийоми аудиту; особливості проведення внутрішнього аудиту як виду внутрішнього контролю на підприємстві;

вміти:

- класифікувати господарські засоби за складом та розміщенням (активи) та за джерелам надходження (пасиви) та структурувати їх у баланс підприємства (Форму №1 «Баланс» (Звіт про фінансовий стан)); виконати документальне відображення в бухгалтерського обліку процесів постачання, виробництва та реалізації, інших господарських фактів діяльності підприємств, а також застосовувати принципи, методи та процедури для організації бухгалтерського обліку на підприємстві та формування його облікової політики, застосовувати методи та процедури внутрішнього аудиту та організувати проведення аудиту фінансової звітності на підприємстві й розбиратися в особливостях формування та структурі аудиторського висновку перевірки фінансової звітності та діяльності підприємства.

1.2. Компетентності, які може отримати здобувач вищої освіти

У результаті вивчення навчальної дисципліни «Облік і аудит» здобувач вищої освіти отримує наступні програмні компетентності та програмні результати навчання, які визначені в [Стандарті вищої освіти зі спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність](#) та [освітньо-професійній програмі «Підприємництво, торгівля та біржова діяльність»](#) підготовки бакалаврів.

Загальні компетентності:

- ЗК2. Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях.
- ЗК3. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК 4. Здатність спілкуватися іноземною мовою.

ЗК 5. Навички використання інформаційних і комунікаційних технологій.

ЗК 7. Здатність працювати в команді

ЗК 8. Здатність виявляти ініціативу та підприємливість.

ЗК 10. Здатність діяти відповідально та свідомо.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

СК 1. Критичне осмислення теоретичних засад підприємницької, торговельної та біржової діяльності

СК 3. Здатність здійснювати діяльність у взаємодії суб'єктів ринкових відносин.

СК 4. Здатність застосовувати інноваційні підходи в діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.

СК 6. Здатність здійснювати діяльність з дотриманням вимог нормативно-правових документів у сфері підприємницької, торговельної та біржової діяльності.

СК 8. Здатність застосовувати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

Програмні результати навчання:

ПРН2. Застосовувати набуті знання для виявлення, постановки та вирішення завдань за різних практичних ситуацій в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності.

ПРН3. Мати навички письмової та усної професійної комунікації державною й іноземною мовами.

ПРН6. Вміти працювати в команді, мати навички міжособистісної взаємодії, які дозволяють досягати професійних цілей.

ПРН7. Демонструвати підприємливість в різних напрямках професійної діяльності та брати відповідальність за результати.

ПРН16. Знати нормативно-правове забезпечення діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур і застосовувати його на практиці.

ПРН18. Знати основи обліку та оподаткування в підприємницькій, торговельній і біржовій діяльності.

1.3. Міждисциплінарні зв'язки

Попередні – Макроекономіка», «Економіка підприємства» та «Фінанси», послідовні – Зовнішньоекономічна діяльність, Стратегічне управління.

1.4. Обсяг навчальної дисципліни в кредитах ЄКТС

Навчальна дисципліна викладається на третьому курсі у п'ятому семестрі денної та на третьому курсі у шостому семестрі заочної форм навчання

Кількість кредитів – 4,5, годин - 135

Аудиторні заняття, годин:	всього	лекції	практичні
денна	44	20	24
заочна	20	10	10
Самостійна робота, годин	Денна - 91		Заочна - 115

2. Зміст навчальної дисципліни

2.1. Програма змістових модулів

Змістовий модуль 1: Теоретичні основи та загальні принципи організації бухгалтерського обліку

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Теоретичні основи бухгалтерського обліку (<i>Поняття господарського обліку та його види. Предмет бухгалтерського обліку. Класифікація активів підприємства. Класифікація джерел формування активів підприємства. Господарські процеси. Метод бухгалтерського обліку та його елементи</i>).	1	0,5
2.	Метод бухгалтерського обліку (<i>Метод бухгалтерського обліку та його складові елементи. Сутність документації як елементу методу бухгалтерського обліку. Інвентаризація як елемент методу бухгалтерського обліку. Оцінка як система вартісного виміру. Сутність калькуляції в бухгалтерському обліку. Бухгалтерський баланс як елемент методу. Типи господарських операцій та їх вплив на структуру та валюту балансу</i>).	1	0,5
3.	Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис (<i>Рахунки бухгалтерського обліку, їх призначення та побудова. Активні та пасивні рахунки. Подвійний запис, його суть і значення. Кореспонденція рахунків: бухгалтерські проводки – прості і складні. Синтетичні та аналітичні рахунки. План бухгалтерських рахунків. Порядок узагальнення даних бухгалтерських рахунків</i>).	4	0,5
4.	Організація бухгалтерського обліку діяльності суб'єктів господарювання (<i>Сутність процесу організації бухгалтерського обліку. Відповідальність та функції керівника та головного бухгалтера щодо організації та ведення бухгалтерського обліку на підприємстві. Методичний, технічний та організаційний аспекти (етапи) облікової політики. Наказ про облікову політику: основний зміст та призначення</i>).	1	0,5

Змістовий модуль 2: Облік активів, капіталу, зобов'язань та результатів господарської діяльності підприємства

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Облік процесу формування капіталу (<i>Облік процесу формування капіталу підприємства. Форми власного капіталу. Особливості формування початкового капіталу на підприємствах державної форми власності. Особливості формування початкового капіталу недержавної форми власності. Визначення величини власного капіталу підприємства. Характеристика рахунків бухгалтерського обліку, що призначені для обліку капіталу підприємства. Облік довгострокових зобов'язань підприємства. Облік короткострокових зобов'язань підприємства</i>).	1	0,5
2.	Облік процесу забезпечення необоротними активами (<i>Склад і оцінка необоротних активів. Визначення основних засобів та їх класифікація за окремими ознаками (за функціональним призначенням, за галузевою ознакою, за ознакою використання, за належністю, за натурально-речовим складом). Класифікація груп основних засобів з метою бухгалтерського та податкового обліку. Оцінка основних засобів. Документальне оформлення операцій з</i>	1	0,5

	<i>придбання основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Особливості введення в експлуатацію основних засобів. Облік амортизації основних засобів та інших необоротних матеріальних активів. Документальне оформлення операції з вибуття основних засобів та їх облік. Облік створення та придбання нематеріальних активів підприємства. Особливості нарахування амортизації нематеріальних активів підприємства. Облік вибуття нематеріальних активів).</i>		
3.	<i>Облік руху виробничих запасів (Поняття та класифікація виробничих запасів. Оцінка виробничих запасів при придбанні та вибутті (у виробництво, в наслідок реалізації, при списанні). Документальне оформлення та облік операції з придбання виробничих запасів. Облік розрахунків з постачальниками за виробничі запаси, що надійшли. Облік нестач і збитків виробничих запасів. Документальне оформлення та облік операції з вибуття виробничих запасів. Облік малоцінних та швидкозношуваних предметів).</i>	1	0,5
4.	<i>Облік праці та її оплати (Економічна сутність оплати праці, її форми, системи та види. Облік чисельності та використання робочого часу. Облік виробітку та виконання норм виробітку. Види утримань із заробітної плати. Аналітичний і синтетичний облік оплати праці. Облік розрахунків нарахувань на фонд оплати праці підприємства).</i>	1	0,5
5.	<i>Облік грошових коштів (Поняття грошових коштів підприємства, готівкові та безготівкові грошові кошти. Порядок відкриття та закриття рахунків в банку. Документальне оформлення руху безготівкових грошових коштів підприємства. Характеристика виписки банку як реєстру аналітичного обліку безготівкових грошових коштів. Облік грошових коштів на поточному рахунку в банку. Облік грошових коштів на інших рахунках в банку. Організація обліку готівкових грошових коштів підприємства. Сутність та визначення ліміту каси. Документальне оформлення руху готівкових грошових коштів підприємства. Особливості ведення касової книги на підприємстві. Синтетичний облік готівкових грошових коштів підприємства. Облік інших грошових коштів).</i>	1	1
6.	<i>Облік доходів і результатів діяльності (Поняття, класифікація та облік доходів діяльності підприємства. Облік доходів від реалізації. Поняття, класифікація та облік витрат діяльності підприємства. Облік адміністративних витрат, витрат на збут та інших витрат операційної діяльності підприємства. Визначення та облік собівартості реалізації. Визначення та облік фінансових результатів за видами діяльності, результативність діяльності підприємства та фактори, що впливають на формування фінансових результатів за видами діяльності підприємства).</i>	1	1

Змістовний модуль 3: Теоретичні основи аудиту та методика його проведення на підприємстві

№ теми	Зміст теми	Кількість годин	
		денна	заочна
1.	Аудит як форма контролю фінансово-господарської діяльності (Сутність аудиту та його місце в системі фінансового контролю та управління. Класифікація аудиту. Предмет аудиту, його зміст	1	1

	<i>і структура. Об'єкти аудиту. Метод і методика аудиту. Методичний прийом аудиту. Класифікація аудиту за певними ознаками та її практичне застосування. Інтерпретація господарського факту та оцінка його на відповідність. Характеристика контрольної системи облікового відображення господарського факту. Міжнародні стандарти аудиту, надання впевненості та етика. Кодекс етики професійних бухгалтерів. Принципи аудиту. Чинне законодавство України про аудит (закон України «Про аудиторську діяльність»). Внутрішній контроль та його характеристика. Структура системи внутрішнього контролю. Середовище контролю та фактори, що його зумовлюють. Процедури контролю – спеціальні перевірки, що виконуються персоналом підприємства. Вивчення і оцінка системи внутрішнього контролю. Документування результатів вивчення системи внутрішнього контролю. Тестування системи внутрішнього контролю. Внутрішній аудит. Основні завдання внутрішнього контролю. Організація системи внутрішнього аудиту. Відмінності внутрішнього аудиту від внутрішнього контролю).</i>		
2.	<i>Організація аудиту фінансової звітності (Суб'єкти аудиторської діяльності. Види аудиторських послуг. Загальні вимоги проведення аудиту та надання інших аудиторських послуг. Внутрішній аудит як інструмент внутрішнього контролю на підприємстві. Основні етапи процесу аудиту. Планування аудиту, його мета та стадії. Загальний план аудиту, його зміст. Методи вибірки. Поняття і класифікація робочих документів аудитора. Обов'язковий аудит фінансової звітності підприємства та аудит спеціального призначення за міжнародними стандартами).</i>	2	1
3.	<i>Методика аудиту фінансової звітності (Зміст перевірки даних бухгалтерського обліку. Завдання та послідовність аудиту активів, капіталу та зобов'язань. Джерела інформації для проведення аудиту фінансової звітності підприємства, грошових коштів, запасів, дебіторської заборгованості та зобов'язань. Оцінка фінансового стану, ліквідності та платоспроможності підприємства. Формування аудиторського висновку достовірності складання фінансової звітності (за формами №1 «Баланс (Звіт про фінансовий стан), формою №2 «Звіт про фінансові результати (Звіт про сукупний дохід»)). Оцінка персистентності діяльності підприємства як інструмент забезпечення конкурентоспроможності підприємства при проведенні аудиту спеціального призначення).</i>	2	1
4.	<i>Інформаційні ресурси обліку і аудиту в управлінні торговельним підприємством (Суть та призначення бухгалтерської (фінансової) звітності. Характеристика систем обробки облікової інформації на ПЕОМ. Комп'ютерне шахрайство, визначення та ознаки. Аудиторський звіт та аудиторський висновок).</i>	2	1
	Разом з дисципліни	20	10

2.2. Перелік практичних занять

№ з/п	Назва практичного заняття	Кількість годин	
		денна	заочна
1	Теоретичні основи бухгалтерського обліку	2	0,5
2	Метод бухгалтерського обліку та його елементи	2	0,5
3	Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис	4	1
4	Організація бухгалтерського обліку діяльності суб'єктів господарювання. Облік процесу формування капіталу	2	0,5
5	Облік процесу забезпечення необоротними активами	2	0,5
6	Облік руху виробничих запасів	2	1
7	Аудит як форма контролю фінансово-господарської діяльності	2	1
8	Організація аудиту фінансової звітності	2	2
9	Методика аудиту фінансової звітності	4	2
10	Інформаційні ресурси обліку і аудиту в управлінні торговельним підприємством	2	1
	Всього	24	20

2.3. Перелік завдань до самостійної роботи

№ п/п	Назва теми	Завдання	Кількість годин	
			денна	заочна
1.	Метод бухгалтерського обліку та його елементи	Необхідно прокласифікувати кошти підприємства за складом та розміщенням і джерелами їх формування. Для виконання даного завдання необхідно користуватися матеріалами тем №1,2,3.	20	30
2.	Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис	На підставі даних вихідної інформації необхідно: - скласти баланс підприємства, маючи таку інформацію про залишки на рахунках підприємства; - визначити тип господарської операції та її вплив на статті та підсумок балансу; - результатами кожної господарської операції скласти баланс. Для виконання даного завдання необхідно користуватися матеріалами тем №2-3.	20	30
3.	Рахунки бухгалтерського обліку та подвійний запис	На підставі даних вихідної інформації необхідно скласти бухгалтерські проводки. Для виконання даного завдання необхідно користуватися матеріалами тем №3-10.	31	35
4.	Організація аудиту фінансової звітності	Завдання полягає у відповіді на одне теоретичне питання за матеріалами тем №11-14.	20	20
	Всього		91	115

3. Критерії оцінювання результатів навчання
Види контролю: поточний, підсумковий - іспит
Нарахування балів за виконання змістовного модуля

Вид роботи, що підлягає контролю	Оцінні бали		Форма навчання					
			денна			заочна		
	min	max	Кіль-ть робіт	Сумарні бали		Кіль-ть робіт	Сумарні бали	
				min	max		min	max
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Змістовий модуль 1. Теоретичні основи бухгалтерського обліку								
Робота на лекціях	0,5	1	6	3	6	2	1	2
Робота на практичних / семінарських заняттях	4/2	5/3	6	24	30	3	6	9
Опрацювання тем, не винесених на лекції	0 /9	1 /10	1	0	1	2	18	20
Підготовка до практичних занять	3/10	8/14	1	3	8	1	10	14
Виконання індивідуальних завдань	–	–	–	–	–	–	–	–
Проміжна сума				30	45		35	45
Модульний контроль (тестовий)	30/20	55/45	–	30	55	–	20	45
Контроль результатів дистанційного модулю	–/5	–/10		–	–		5	10
Оцінка за змістовий модуль 1				60	100		60	100
Змістовий модуль 2– Особливості бухгалтерського обліку окремих аспектів господарської діяльності на підприємстві								
Робота на лекціях	1,5/3	2/4	8	12	16	2	6	8
Виконання практичних занять	3/4	4/5	8	24	32	3	12	15
Опрацювання тем, не винесених на лекції	–/8	–/10	–	–	–	2	16	20
Підготовка до практичних занять	1/6	2/7	1	1	2	1	6	7
Виконання індивідуальних завдань	–	–	–	–	–	–	–	–
Проміжна сума				39	50		40	50
Модульний контроль (тестовий)	21/20	50/50	–	21	50	–	20	50
Оцінка за змістовий модуль 2				60	100		60	100

Змістовий модуль 3– Аудит як інструмент якісного контролю господарської діяльності підприємства								
Робота на лекціях	1/3	1,5/4	12	12	18	2	6	8
Виконання практичних занять	3	3,5/4	8	24	28	4	12	16
Опрацювання тем, не винесених на лекції	–/16	–/19	–	–	–	1	16	19
Підготовка до практичних занять	3/6	4/7	1	3	4	1	6	7
Виконання індивідуальних завдань	–	–	–	–	–	–	–	–
Проміжна сума				39	50		40	50
Модульний контроль (тестовий)	21/20	50/50	–	21	50	–	20	50
Оцінка за змістовий модуль 3				60	100		60	100

4. Інформаційні ресурси

Базові (основні)

1. [Конспект лекцій з навчальної дисципліни "Облік і аудит" \[Електронний ресурс\] : для студентів ступеню вищ. освіти "Бакалавр" спец. 076 "Підприємництво, торгівля і біржова діяльність" ден. та заоч. форм навчання. Ч. 1](#)

[/ Н. М. Купріна, Т. М. Ступницька, Т. Д. Маркова та ін. ; відп. за вип. В. В. Немченко ; Каф. обліку та аудиту. Одеса : ОНАХТ, 2020. 64 с](#)

2. [Конспект лекцій з навчальної дисципліни "Облік і аудит" \[Електронний ресурс\] : для студентів ступеню вищ. освіти "Бакалавр" спец. 076 "Підприємництво, торгівля і біржова діяльність" ден. та заоч. форм навчання. Ч. 2](#)

[/ Н. М. Купріна, Т. М. Ступницька, Т. Д. Маркова та ін. ; відп. за вип. В. В. Немченко ; Каф. обліку та аудиту. Одеса : ОНАХТ, 2020. 58 с.](#)

3. [Конспект лекцій з навчальної дисципліни "Облік і аудит" \[Електронний ресурс\] : для студентів ступеню вищ. освіти "Бакалавр", спец. 076 "Підприємництво, торгівля і біржова діяльність" ден. та заоч. форм навчання. Ч. 3](#)

[/ Н. М. Купріна, Т. М. Ступницька, Т. Д. Маркова та ін. ; відп. за вип. В. В. Немченко ; Каф. обліку та аудиту. Одеса : ОНАХТ, 2020. 40 с.](#)

4. Методичні вказівки до вивчення дисципліни та виконання індивідуального завдання з курсу «Облік і аудит», для студентів спеціальності 076 «Підприємництво, торгівля і біржова діяльність», заочної форми навчання / Укл., Н.М. Купріна, Т.М. Ступницька, Т.Д. Маркова, К.С. Дойчева, Х.О. Баранюк. Одеса: ОНАХТ, 2020. 26 с.

Додаткові:

1. Огійчук М.Ф., Рагуліна І.І., Новіков І.Т. Аудит : Навч. посібник. Вид. 4-те, перероб. і допов. Київ: Алерта, 2020. 852 с.
2. Аудит: методика і організація : навч. посібник / Н.І. Гордієнко, О.В. Харламова, Ю.І. Мізік, О.О. Конопліна; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О.М. Бекетова. 2-ге вид., перероб. і доп. Харків : ХНУМГ ім. О.М. Бекетова, 2017. 319 с.
3. Рязанова Н. О. Аудит : навчально-методичний посібник. Старобільськ : ДЗ «ЛНУ імені Тараса Шевченка», 2021. 234 с.
4. Бурлан С. А. Організація і методика аудиту : навч. посіб. / С. А. Бурлан, Н. О. Руденко. Миколаїв : Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили, 2017. 184 с.
5. Звітність підприємств : навч. посіб. (для студ. вищ. навч. закл. за спец. «Облік і оподаткування») / [В. П. Пантелеєв, О. А. Юрченко, Г. М. Курило, К. В. Безверхий ; за заг. редакцією д. е. н., проф. В. П. Пантелеєва]. К.: ДП «Інформ.-аналіт. агентство», 2017. 432 с.